

Inhoud

Inleiding	7	
DEEL I	AANZET TOT EEN NEDERLANDSE LABORATORIUMBIOLOGIE	27
1	De schepping van een wetenschap: de laboratoriumbiologie van Pieter Harting	29
	De studie van het leven in een laboratorium (1812-1848)	29
	De ontdekking van de historische bibliotheek en de natuur (1848-1859)	44
	Een ontwikkelingsbiologische methode (1859-1868)	59
2	Harting en de nationale steun voor een internationaal onderzoeksstation in Napels	71
	Verschuivingen in de universitaire biologie (1868-1869)	71
	Een gunstiger politiek klimaat voor de wetenschap (1869-1872)	79
	Wetenschappelijk nationalisme treedt naar buiten (1873-1885)	92
DEEL II	DEN HAAG, NAPELS EN DE ZOÖLOGIE VAN DE ZEE NA 1870	105
3	Ambrosius Hubrecht: academische stationsbiologie van een bevoorrechte Napelsganger	107
	Met behulp van een kruiwagen de wetenschap in (1853-1875)	107
	Het station tussen universiteit en museum (1875-1882)	119
	Laboratoriumimperialisme (1882-1915)	138

4	Van lokale en nationale naar internationale strijd: de gemeenschapsbiologie van Paulus Hoek	155
	De eeuwige tweede (1851-1887)	155
	Den Helder als internationaal visserijstation (1888-1892)	175
	Stations en statistiek (1893-1914)	188
DEEL III	TROPISCHE BOTANIE EN INDISCHE POLITIEK NA 1880	201
5	Melchior Treub: het moeizame begin van een Leids laboratoriumbotanicus	203
	Op weg naar een evolutionaire laboratoriumbotanie (1851-1880)	203
	Geen niemandsland en toch isolement in de tropen (1880-1883)	216
	Buitenzorg als wetenschappelijk speerpunt (1883-1887)	225
6	Treub en de groei van Buitenzorg als tropisch Napels, koloniaal departement en mondiaal laboratorium	245
	Nieuwe wetenschappelijke ambtenaren (1888-1890)	245
	Een Napels voor de tropische botanie (1890-1892)	258
	Een centraal landbouwproefstation (1892-1910)	268
	Conclusie	285
	Van stationsbiologie naar staatsbiologie	285
	Noten	299
	Literatuur	329
	Illustratieverantwoording	357
	Personenregister	359